

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на околната среда и водите
РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ - ХАСКОВО

Утвърдил:

инж. Д. Илиев
Директор РИОСВ Хасково

ДОКЛАД

**за извършена комплексна проверка на маслодобивна фабрика,
находяща се в гр. Харманли, стопанисвана от „Ултрамекс“ ЕООД гр. Пловдив**

На основание Заповед № 8 от 16.03.2016 г на Директора на РИОСВ Хасково и съгласно списъка на обектите подлежащи на комплексна проверка от плана за контролната дейност на РИОСВ Хасково за 2016 г., на 18.03.2016 г. е извършена проверка на маслодобивна фабрика, находяща се в гр. Харманли.

I. Цел на проверката:

Проверката е комплексна и се извършва във връзка с осъществяването на текущ контрол на обекта за спазване изискванията на законодателството по компоненти и фактори на околната среда.

II. Проверени инсталации и дейности:

- Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (ЗЗВВХВС).
- управление на отпадъците- отчетност; площадка за предварителното съхранение на отпадъци;
- източници на емисии в атмосферния въздух
- дейности свързани с употреба на органичен разтворител – инсталация за производство на нерафинирано олио

• III. Констатации от проверката по компоненти и фактори на околната среда:

Предмет на дейност: производство на нерафинирано масло и слънчогледов шрот.
Технологичния процес протича през следните етапи:
Етап I – Белене на слънчоглед, пресоване на слънчогледа до експелер(кюспе) и масло.
Етап II – Експелерът постъпва в цех „Екстракция“, в който са монтирани 6 броя екстрактори. Смес от експелер и хексан постъпва в първите четири последователно свързани екстрактори (капацитетът на всеки съд е 10 m³), където се извършва проминаване в продължение на 8 часа при температура 40°C и налягане от 0.2 до 0.5 bar. На всеки от четирите екстратори е монтиран дрегер за улавяне на хексанови пари. От екстракторите се отделя шрот, който се съхранява в „Бомбено помещение“. След това сместа от масло и хексан постъпва в дестилатори (3 броя, всеки с капацитет 10 m³), където се нагрива до 120°C, като при достигане до 70°C хексана се изпарява. От дестилаторите хексанът постъпва във воден басейн, където парите се втечняват и постъпват в 4 броя водоотделители, след което втечнения (регенериран) хексан се прехвърля в резервоар за повторна употреба.

1. Опасни химични вещества:

Проверката е на основание чл. 25, т. 3-9 и т. 16 от Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (ЗЗВВХВС).

Контрол по изпълнения на изискванията на Регламент (ЕО) 1907/2006, относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH).

Съгласно изискванията на REACH, дружеството е „потребител надолу по веригата“ на опасни химични вещества. В производствената си дейност фирмата използва: натриева основа (на люспи), хексан и въглероден диоксид, чиято доставка се осъществява от български дистрибутори. По време на проверката бяха представени информационни листове за безопасност за всички използвани химикали, които отговарят на изискванията на Приложение II на Регламент (ЕО) 1907/2006.

Контрол по Наредбата за реда и начина за съхранение на опасни химични вещества и смеси (ОХВС) (ДВ. бр. 43/07.06.2011 г.).

Хексанът се съхранява в подземни резервоари и се употребява в цех „Екстракция“, за извличане на остатъчното масло в кюспето. В цеха е монтирана вентилаторна система (за осем кратен обмен на въздуха) и газосигнализаторна система „Дрегер“ за улавяне на хексанови пари в случай на пробив. Въглеродният диоксид, се съхранява до цех „Екстракция“ под навес. Натриева основа няма налична в момента на проверката.

В изпълнение на изискванията на Наредбата за реда и начина за съхранение на опасни химични вещества и смеси /ОХВС/ (ДВ. бр. 43/07.06.2011 г.) беше представена оценка на безопасността на съхранението на опасните химични вещества и смеси. Оценката по чл. 9, ал.1 е документирана във формат, утвърден със Заповед № РД-288/03.04.2012 г. на министъра на околната среда и водите. Представени са всички документи, доказващи съответствието с изискванията за организация за съхранението на химикалите. в т. ч. и Протокол от проведено обучение.

Контрол по изпълнение на изискванията на Глава седма, Раздел I „Контрол на опасностите от големи аварии“ на Закона за опазване на околната среда (Отм., нов - ДВ, бр. 62/2015 г)

Дружеството съхранява и употребява химично вещество (хексан) по Приложение № 3 на ЗООС. При проверката на място не е представен Доклад (по образец съгласно Приложение №1 от Наредба за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях, обн. ДВ, бр.5 от 19.01.2016 г) от извършена класификация по чл. 103, ал.1 от ЗООС за целите на контрола по чл. 157а от ЗООС.

II. Управление на отпадъците

При производството на нерафинирано слънчогледово масло се образуват отпадъци от слънчогледовите люспи, които се оползотворяват като гориво в собствено съоръжение – котел за получаване на пара. От котела отпада дънна пепел – отпадък с код 10 01 01, от Приложение №1 към Наредба №2 за класификация на отпадъците (ДВ бр. 66/2014г.). От използваните спомагателни материали отпадат отпадъци от пластмасови опаковки с код 150102, отпадъци от хартиени и картонени опаковки с код 15 01 01 и флуоресцентни тръби и други отпадъци, съдържащи живак с код 20 01 21*. За образуваните отпадъци има утвърдени работните листове за класификация за отпадъци от 24.11.2014г. За същите отпадъци се води отчетна книга по Приложение №1 към Наредба №1 за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри (ДВ бр. 51 /2014г.), която е заверена на 05.12.2014г. от РИОСВ-Хасково. Отчетността се води редовно, в случай, че не се образува отпадък, това също се отразява в книгата. Хартиените и картонените опаковки, както и пластмасовите опаковки се предават на „Екоколект“ АД, гр. София; отпадъците от флуоресцентните тръби се предават на „Мит и ко“ ЕООД, гр. Пловдив, въз основа на сключени писмени договори. Всички отпадъци се съхраняват разделно, без да се смесват на обособени за целта места.

III. Атмосферен въздух

Проверката се извършва във връзка с изпълнение изискванията на Закона за чистота на атмосферния въздух (Обн., ДВ, бр. 45 от 28.05.1996 г.), Наредба № 1 от 27.06.2005 г. за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии (обн., ДВ, бр. 64 /5.08.2005 г., изм. бр. 14/20.02.2015 г.) и Наредба № 7 от 21.10.2003 г. за норми за допустими емисии на летливи органични съединения, изпускани в околната среда, главно в атмосферния въздух в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации (обн., ДВ, бр. 40 /28.05.2010 г., изм. бр. 24/12.03.2013 г.)

Изискванията на горещитираната Наредба № 7 се отнасят за категории дейности, описани в Приложение № 1 към нея. Производствената дейностна „Ултрамекс“ ЕООД – площадка гр. Харманли е производство на растително масло, което се получава при преработката на слънчоглед. Съгласно Приложение № 1, дейността на обекта попада в категория дейност „Извличане на растителни масла и животинска мас и рафиниране на растителни масла“. Количеството органичен разтворител(хексан), вложено в дейността през 2014г. е 26 679 т/год., което превишава праговата стойност за консумация на разтворители(ПСКР), регламентирана в Приложение № 2 на Наредба № 7 (10т/год). В съответствие с изискванията на чл.20, ал.1 и 3 от горещитираната наредба е представен план за управление на разтворителите (ПУР) за 2014г. и по информация на оператора в момента се разработва ПУР за 2015г. и ще бъде представен в РИОСВ-Хасково в регламентирания срок(31.03.2016г.). Количеството на хексан за 2014г., необходимо за преработката на 1 тон слънчогледово семе е на стойност 0.998кг/тон.

В резултат на преработката на слънчогледа при гореописания Етап II от технологичния процес на производство в атмосферния въздух се отделят емисии на летливи органични съединения(ЛОС). Инсталациите, които попадат в обхвата на Наредба № 7, извършват измервания на емисиите на ЛОС по реда на Наредба № 6 от 26.03.1999 г. за реда и начина за измерване на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници (ДВ, бр. 102 от 21.12.2012 г.). Последно са извършвани измервания на емисиите на ЛОС през 2014г. В съответствие с изискванията на чл.18, т.1 от Закона за чистотата на атмосферния въздух (ДВ, бр. 14 от 20.02.2015 г.) и във връзка с изискванията на чл.31, ал.1, т.2 от Наредба № 6 от 26.03.1999 г. за реда и начина за измерване на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници (ДВ, бр. 102 от 21.12.2012 г.) операторът е имал задължение до 13.01.2016г.(не по-малко от един път в рамките на две последователни календарни години) да извърши собствени периодични измервания на емисиите на ЛОС. Към момента на проверката 18.03.2016г. „Ултрамекс“ ЕООД, гр.Пловдив – площадка гр.Харманли не е извършило такива измервания.

Във връзка си изискванията на Наредба № 1 от 27.06.2005 г. за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии (обн., ДВ, бр. 64 /5.08.2005 г., изм. бр. 14/20.02.2015 г.) за производство на пара за технологични нужди функционира парова централа, в която са монтирани и се използват два котела – втори парен котел ПКМ 4 и четвърти котел ПКМ 2.5. Като гориво се използва слънчогледова люспа, която се получава като отпадъчен продукт в резултат на преработката на слънчоглед.. Емисиите на вредни вещества в резултат на дейността на котлите се отделят в атмосферния въздух през изпускащи устройства към втори и четвърти парен котел. През 2015г. са извършени контролни измервания емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от котлите в паровата централа на „Ултрамекс“ ЕООД. В момента на проверката работи само четвърти парен котел (ПКМ 2,5).

IV. Предписания, срокове за изпълнение, отговорници:

1. Да се представи в РИОСВ Хасково на хартиен носител Доклад от извършена класификация по чл. 103, ал.1 от ЗООС за целите на контрола по чл. 157а от ЗООС. Докладът да бъде изготвен и документиран по образец съгласно Приложение №1 на Наредба за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях (обн. ДВ, бр.5 от 19.01.2016 г).

Срок за изпълнение: 18 април 2016 г.
Отговорник: управител

V. Съответствие, последващ контрол

По време на проверката на обекта, стопанисван от „Ултрамекс“ ЕООД е констатирано несъответствие с изискванията на екологичното законодателство по Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (ЗЗВВХВС) и по Закона за чистотата на атмосферния въздух(ЗЧАВ) и съответствие с изискванията на екологичното законодателство по Закона за управление на отпадъците.

Във връзка с констатираното несъответствие относно не провеждане на предвидения в ЗЧАВ емисионен контрол ще бъде наложена имуществена санкция.

За изпълнение на предписанието ще бъде извършена последваща проверка по документи.